

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2879

Vragen van de leden **Bruins Slot** (CDA), **Dik-Faber** (ChristenUnie) en **Van der Staaij** (SGP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Drinken tijdens zwangerschap kan gewoon»* (ingezonden 21 juni 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 19 juli 2013).

Vraag 1

Kent u het bericht «Drinken tijdens zwangerschap kan gewoon»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waarop zijn de uitkomsten van het onderzoek gebaseerd?

Antwoord 2

Het betreft een Brits onderzoek waarbij kinderen van moeders die tijdens de zwangerschap matig dronken, een beter evenwicht (op een evenwichtsbalk) bleken te hebben in vergelijking met kinderen waarvan de moeder niet dronk tijdens de zwangerschap. De onderzoekers concluderen dat er geen aanwijzing is dat matig alcoholgebruik leidt tot een slechtere prestatie op een evenwichtsbalk (die het gevolg kan zijn van neurologische ontwikkelingsachterstand). De onderzoekers vinden dat niet geconcludeerd mag worden dat matig drinken goed is omdat het tot betere prestaties leidt, want dat is zeer waarschijnlijk aan andere factoren te wijten.

Vraag 3, 4

Deelt u de mening dat het beste advies blijft om helemaal geen alcohol te drinken tijdens de zwangerschap?

Is het advies van de Gezondheidsraad uit 2005 waarin staat dat het beter is om helemaal geen alcohol te drinken tijdens de zwangerschap nog steeds actueel en geldend?

¹ De Telegraaf. Drinken tijdens zwangerschap kan gewoon. 18 juni 2013. http://www.telegraaf.nl/vrouw/mama/zwangerschap_bevallen/21658820/___Drinken_tijdens_zwangerschap_kan___html

Antwoord 3, 4

Het standpunt van de overheid is nog altijd dat het het beste is het drinken van alcohol te vermijden wanneer je zwanger wilt worden, zwanger bent of borstvoeding geeft. Uit genoemd onderzoek kan niet worden afgeleid dat alcoholgebruik tijdens zwangerschap onschadelijk is. Het standpunt wordt gecommuniceerd via sites als alcoholinfo.nl van het Trimbos-instituut en alcoholenzwangerschap.nl van STAP en de site van het Voedingscentrum. Het RIVM heeft in samenwerking met NVOG, KNOV, NHG, VVAH en het Erfocentrum de folder *Zwanger!* ontwikkeld² waarin deze zgn. nulnorm ook wordt gecommuniceerd.

Hetzelfde geldt voor de recent door het Trimbos-instituut en STAP ontwikkelde folder «Wat je moet weten over alcohol en roken voor, tijdens en na de zwangerschap³ en de RIVM website www.strakswangerworden.nl⁴.

Vraag 5, 6, 7

Klopt de conclusie van het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP)⁵ dat met name huisartsen en gynaecologen zwangere vrouwen vaak niet adviseren om geen alcohol te drinken tijdens de zwangerschap? Klopt het dat de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) zelfs helemaal geen richtlijn heeft over alcoholgebruik tijdens zwangerschap?

Klopt de conclusie van het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP)⁶ dat er onvoldoende kennis bij zorgverleners is over de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik bij zwangerschap?

Op welke manier kan u ertoe bijdragen dat alle beroepsgroepen hierover een eenduidige richtlijn gaan hanteren en dat de kennis bij de zorgverleners wordt vergroot? Bent u bereid hierover in gesprek te gaan met de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) en de beroepsvereniging van gynaecologen (NVOG)?

Antwoord 5, 6, 7

De richtlijnen van de beroepsgroepen huisartsen, verloskundigen en gynaecologen besteden duidelijk aandacht aan het onderwerp zwangerschap en alcohol⁷. Deze drie beroepsgroepen zijn ook belangrijke partners geweest in het ontwikkelen van de website www.strakswangerworden.nl die zich specifiek richt op het geven van advies aan (aanstaande) zwangeren. De boodschap in zowel de richtlijnen als in de publieksinformatie is dat beroepsgroepen moeten adviseren om het gebruik van alcohol in de zwangerschap te vermijden. Ik zal de rapportage van STAP onder de aandacht brengen van deze beroepsgroepen en hen vragen om binnen hun beroepsgroep aandacht te besteden aan het naleven van de richtlijn op dit aspect. Overigens is in opdracht van het Partnership Vroegsignalering Alcohol⁸ – dat van mij subsidie ontvangt – onlangs een e-learning module voor verloskundigen (in opleiding) ontwikkeld, gericht op het verbeteren van vroegsignalering en het bespreekbaar maken van alcoholgebruik bij zwangere vrouwen door verloskundigen. De e-learning module is geaccrediteerd door de KNOV.

² <http://www.rivm.nl/dsresource?objectid=rivmp:51790&type=org&disposition=inline>.

In deze brochure staat algemene informatie voor vrouwen die zwanger zijn en hun partners. Bij de samenstelling van de informatie zijn de volgende organisaties betrokken: de Commissie Communicatie van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG), de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), de Vereniging Verloskundig Actieve Huisartsen (VVAH), het Erfocentrum en het RIVM.

³ www.trimbos.nl/nieuws/trimbos-nieuws/nieuwe-brochure-over-zwangerschap-roken-en-alcohol.

⁴ www.strakswangerworden.nl/meer-weten/alcohol-roken-en-drugs/alcohol

⁵ Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP). Alcoholadvies voor zwangere vrouwen in Nederland niet eenduidig; zorgverleners in gesprek over nulnorm. 5 december 2012.

⁶ <http://www.stap.nl/nl/nieuws/persberichten.html/3490/2061/alcoholadvies-voor-zwangere-vrouwen-in-nederland-niet-eenduidig-zorgverleners-in-gesprek-over-nulnorm#p3490>

⁷ Zo hebben de huisartsen een richtlijn preconceptionzorg en heeft de NVOG een richtlijn «preventie van maternale mortaliteit en ernstige maternale morbiditeit» waarin aandacht wordt besteed aan alcohol en zwangerschap.

⁸ www.vroegsignaleringalcohol.nl.

Vraag 8

Op welke wijze worden vrouwen die zwanger willen worden en zwanger zijn op het belang van een gezonde leefstijl gewezen (o.a. de gevaren van roken en het belang van een evenwichtig voedingspatroon)?

Vraag 8

Op welke wijze worden vrouwen die zwanger willen worden en zwanger zijn op het belang van een gezonde leefstijl gewezen (o.a. de gevaren van roken en het belang van een evenwichtig voedingspatroon)?

Daarnaast is hierover veel informatie te krijgen op sites van het Trimbos-instituut (bijvoorbeeld over tabak, alcohol, drugs en antidepressiva tijdens de zwangerschap), op alcoholenzwangerschap.nl van STAP en zijn er de websites *Zwanger!* van het RIVM en «Wat je moet weten over alcohol en roken voor, tijdens en na de zwangerschap» van Trimbos en STAP. Over voeding en zwangerschap biedt het Voedingscentrum veel advies.

Vraag 9, 10

Wat vindt u van het idee om een waarschuwingslogo op alcoholhoudende dranken op te nemen voor de verdere bewustwording bij zwangere vrouwen? Bent u bereid de Kamer te informeren over het rapport van de sector over het waarschuwingslogo dat in juni zou verschijnen? Kan dit vergezeld worden van een kabinetsreactie?

Antwoord 9, 10

Momenteel ben ik in overleg met de sectoren bier, gedistilleerd en wijn, die hebben aangegeven mee te willen werken aan vrijwillige invoering van een zwangerschapslogo op alcoholische dranken.

Deze sectoren hebben mij eind juni geïnformeerd over de haalbaarheid van het opnemen van een zwangerschapslogo op de etiketten van alcoholhoudende drank, op vrijwillige basis. Deze zomer ben ik daar nog met hen over in gesprek. Ik hoop na de zomer met hen tot overeenstemming te komen over hoe de sector de invoering van het logo gaat realiseren en zal u vervolgens hierover informeren.